

УДК 128

Попкова Д. Є.¹, Коваль В. М.²

¹студ. гр. Т-317 НУ «Запорізька політехніка»

²старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ СЕНСУ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

Питання про сенс життя, на мою думку, одна з найважливіших проблем філософії. Вчені — філософи довели, що точної відповіді на це важке питання не існує. У кожної людини сенс життя різний, але він змінюється з віком та життєвими обставинами. Я думаю, що вибір сенсу життя залежить і від умов життя, і від виховання, і від генетичної спадковості, та найбільше — від власної волі людини.

Прагнення до сенсу життя властиво кожній людині бо це її вроджена й природна якість. Часто вона так і залишається глибоко захованою в нашій підсвідомості, і нам буває важко пояснити й чітко сформулювати чого ми прагнемо та що хочемо зрозуміти. Безумовно, багато сучасних філософів мають рацію, стверджуючи, що вибір сенсу життя залежить від багатьох факторів – об'єктивних і суб'єктивних. До об'єктивних чинників слід віднести соціально-економічні умови, які склалися в суспільстві, що функціонують в ньому через політико-правову систему. Важливу роль у виборі сенсу життя грають також суб'єктивні якості особистості такі як воля, характер, розсудливість, практичність тощо. Відкриття сенсу життя та створення ціннісної ієрархії, відбувається у кожного індивіда в його роздумах, ґрунтуючись на особистому досвіді. Життя без сенсу означає, що людина позбавлена глибокої внутрішньої мотивації, а це робить її слабкою. Слабкість, відсутність мети заважають людині чинити опір несприятливим життєвими ситуаціям, взяти власну долю у свої руки. Така людина стає легко керованою: відсутність сенсу життя позбавляє її міцних життєвих критеріїв.

Свої цілі й бажання людина часто підміняє чужими. У результаті страждає її індивідуальність, не проявляються в належній мірі здібності й таланти.

Психологи відзначають, що небажання або неможливість знайти сенс життя лежить в основі багатьох психічних розладів та хвороби, депресій, неврозів, та є однією з причин самогубств, злочинності, алкоголізму й наркоманії.

Філософи визначають різні підходи до аксіологічної проблематики. Наприклад, Епікур закликав не боятися смерті: «...якщо людина живе, то смерті немає, якщо смерть наступила, то його вже немає.» А Спіноза радив краще думати про життя, ніж про смерть. Дійсно, людина повинна в першу чергу думати про життя, адже життя буде існувати й після нас. Німецько-французький мислитель Альберт Швейцер неодноразово наголошував: «...завдання сучасників – досягти справжньої доброти, жити у злагоді із самим собою. Тільки перемога гуманного світогляду над антигуманним дасть нам можливість з надією дивитися в майбутнє».

Людина – це така істота, яка своєю діяльністю створює власну історію, в процесі чого формується, змінюється і розвивається її сутність. Життя без сенсу означає, що людина позбавлена глибокої внутрішньої мотивації, внутрішнього стрижня і потужного «мотора», які дозволили б їй взяти власну долю у свої руки. В результаті вона стає слабкою, втрачає опору, будь-яка несприятлива життєва ситуація, будь-яка проблема виводить її з рівноваги. Вона також стає легко керованою – відсутність сенсу позбавляє міцних життєвих критеріїв і устремлінь. В результаті страждають її індивідуальність, здібності, таланти та потенціали. Замість того, щоб самій розпоряджатися своєю долею, людина дозволяє управляти собою іншим людям і навіть зовнішнім обставинам.

Кожен сам вибирає, як себе сприймати, куди потрібно йти та що потрібно робити. Коли людина знайшла справжнє призначення, вона стає більш впевненою у цінності свого життя, чітко може вибудувати свої життєві цілі й ставитися до світу з добротою і вдячністю за дароване життя. Призначення, як річка, за течією якої пливе людина, і якщо вона сама не знає до якої пристані їй плисти, жоден вітер не буде їй попутним. Релігія бачить своє призначення в служінні Богу, психологи – служінні людям, хтось в родині, хтось про збереження природи. Об'єктивна логіка розвитку майбутньої цивілізації передбачає подальший соціальний, духовний прогрес людини, затвердження більш гідного гуманного смислу буття людини. Тобто сутність людини не є історично незмінною. Вона змінюється разом із розвитком людини, людства, акумулюючи в собі зміст людського, зміст культури, соціальних цінностей. Людина – єдина істота, яка усвідомлює свою смертність. З цим пов'язане питання про зміст і мету життя, роздуми над яким є для багатьох вихідним пунктом у виробленні «смуга життя».

На мою думку, сенс життя людини – в самореалізації особистості, в людській потребі творити, віддавати, ділитися з іншими, жертвувати собою заради інших.